

โปรแกรมฝึกอบรมหลักสูตร

“การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม” สำหรับบุคลากรหน่วยงาน ณ ศูนย์รวมตะวัน จังหวัดกาญจนบุรี

1. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ส่งสัญญาณเตือนถึงภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นกับมนุษย์ในทุกๆรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นขีดจำกัดด้านปริมาณ ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคาเชื้อเพลิงพลังงานที่ไม่แน่นอนและมีความอ่อนไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในรอบหลายปีที่ผ่านมา ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากการที่โลกร้อนขึ้นจนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (ความหลากหลายทางชีวภาพ ความมั่นคงทางด้านอาหาร การเกิดอุทกภัย แผ่นดินถล่ม น้ำแล้ง หมอกควัน เป็นต้น) เศรษฐกิจ และสังคม และกระทบกับความอยู่รอดของประชาชนทุกคน โดยเรื่องพลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือเรียกย่อๆ ว่า SDGs เป้าหมายที่ 7, 12, 13) ที่จัดทำโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ทั้งหมด 17 ข้อ ที่มุ่งหวังจะช่วยแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สภาพโลกร้อน และสันติสุข เพื่อเสริมแนวคิด “ไม่เป็นการทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยประเทศต่างๆ ทั่วโลกควรจะร่วมมือกันผลักดันให้สำเร็จได้ภายในปี ค.ศ. 2030 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องหันมาเรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และร่วมกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริการ (การกิน การอยู่ การใช้) ของตนเองให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้องค์ความรู้และทรัพยากรต่างๆ อย่างรู้คุณค่า เพื่อชะลอการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งเรียนรู้ที่จะปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

โปรแกรมฝึกอบรมหลักสูตร “การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม” เป็นโปรแกรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับหน่วยงานที่ต้องการการปลูกสร้างจิตสำนึกด้านการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม ให้เกิดกับบุคลากรของหน่วยงาน ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมจะได้มีโอกาสปฏิบัติการณ์ด้วยตนเอง โดยเริ่มจากโจทย์หรือภารกิจทางด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การเรียนรู้ในสถานความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันบ้านประหยัดพลังงาน สถาบันหลอดไฟประหยัดพลังงาน ฯลฯ เพื่อนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับมาปฏิบัติการณ์ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และเกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่าของพลังงานและสิ่งแวดล้อม จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในที่สุด นอกจากนี้ การฝึกอบรมหลักสูตร “การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม” สำหรับบุคลากรหน่วยงาน ยังมีเนื้อหาสาระและกิจกรรมเรียนรู้ที่สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับผู้บริหาร ผู้นำหรือคณะทำงานของหน่วยงาน หรือพนักงาน/บุคลากรทั่วไป

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจและเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของบุคลากรหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งบุคคลทั่วไป
- เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานได้ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมลดการสูญเสียพลังงาน
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามเป้าหมายของ SDGs ข้อที่ 7, 12, 13 จากการร่วมมือของบุคลากรของหน่วยงาน

3. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรของหน่วยงานรัฐหรือเอกชน ผู้นำชุมชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. ระยะเวลาฝึกอบรม

3 วัน 2 คืน (ได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมที่หลากหลายและร้อยเรียง) หรือ 2 วัน 1 คืน (ตัดบางกิจกรรมออกไป)

5. สถานที่จัดฝึกอบรม

ศูนย์รวมตะวัน ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

6. รูปแบบกิจกรรม

- ◆ กิจกรรม Rally เปิดโลกพลังงานและสิ่งแวดล้อม เป็นการปูพื้นฐานความรู้เรื่องพลังงาน ผ่านกิจกรรม Walk Rally ที่จะให้ผู้อบรมได้รับการเติมเต็มความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรพลังงานอย่างเป็นระบบ
- ◆ กิจกรรมศึกษาดูงานด้านการผลิตไฟฟ้า ณ เขื่อนศรีนครินทร์
- ◆ กิจกรรมปฏิบัติการระดมสมองในสถานการณ์สมมติ “โลกไร้พลังงาน”
- ◆ กิจกรรมเข้าสถานีความรู้เกี่ยวกับพลังงาน เป็นกิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และแนวทางการมีส่วนร่วมในการลดใช้พลังงานของหน่วยงาน ด้วยการได้สัมผัสเล่นเกม และทดลองทำ ในสถานีความรู้ 4-5 สถานี ที่จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมลดใช้พลังงานในหน่วยงานและที่บ้าน ดังนี้
 - สถานีบ้านประหยัดพลังงาน
 - สถานีหลอดไฟประหยัดพลังงาน
 - สถานีเครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงาน
 - สถานีเครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดพลังงาน
 - สถานีการเดินทางประหยัดพลังงาน

- ◆ กิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีและการทำงานเป็นทีม
เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้บุคลากรจากแผนกต่างๆ ของหน่วยงาน ได้ทำความรู้จักและเรียนรู้การทำงานเป็นทีม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนโครงการลดใช้พลังงานในหน่วยงาน โดยกิจกรรมในหมวดนี้ประกอบด้วย เกมละลายพฤติกรรม และเกมสันทนาการต่างๆ
- ◆ กิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจในศูนย์รวมตะวัน เช่น
 - กิจกรรมดูนกยามเช้า ชมดาว (หรือหิ่งห้อย) ยามค่ำคืน
 - กิจกรรมเยี่ยมชม สวนผัก Organic และสวนสมุนไพรของศูนย์รวมตะวัน
 - กิจกรรมเดินเล่นในพื้นที่ศึกษารธรรมชาติภายในศูนย์รวมตะวัน

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- บุคลากรมีความรู้และความเข้าใจด้านการอนุรักษ์พลังงานและเกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการลดใช้พลังงานทั้งในที่บ้านและในหน่วยงานของตน
- บุคลากรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้พลังงานและทรัพยากรอื่นๆ ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น
- หน่วยงานมีบุคลากรที่จะเป็นกำลังสำคัญในการลดใช้พลังงาน หรือช่วยดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมการลดใช้พลังงานในหน่วยงาน

ร่างกำหนดการฝึกอบรม

วันที่ 1

เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
10.30 – 11.00 น.	เดินทางถึงศูนย์รวมตะวัน จ.กาญจนบุรี นำสัมภาระเข้าที่พัก/ลงทะเบียนรับป้ายชื่อ
11.00 – 12.00 น.	กิจกรรม Check in
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.30 น.	ทำแบบประเมินก่อนการเรียนรู้เกี่ยวกับพลังงานและสิ่งแวดล้อม (Pre-test)
13.30 – 16.00 น.	ศึกษาดูงานด้านการผลิตไฟฟ้า ณ โรงไฟฟ้า เขื่อนศรีนครินทร์ (อาหารว่างที่เขื่อน)
16.00 – 17.30 น.	กิจกรรม Rally เปิดโลกพลังงาน
17.30 – 18.30 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
18.30 – 19.30 น.	รับประทานอาหารเย็น
19.30 – 21.00 น.	กิจกรรม “เมื่อโลกไร้พลังงาน”
21.00 – 21.30 น.	สรุปกิจกรรมประจำวัน.
21.30 น.	นอนหลับพักผ่อน

วันที่ 2

เวลา

08.00 – 08.45 น.

09.00 – 09.30 น.

09.30 – 12.00 น.

12.00 – 13.00 น.

13.00 – 15.00 น.

15.00 – 15.30 น.

15.30 – 16.30 น.

16.30 – 17.30 น.

17.30 – 18.30 น.

18.30 – 19.30 น.

20.30 – 21.00 น.

21.00 น.

รายละเอียดกิจกรรม

รับประทานอาหารเช้า

กิจกรรม Check in

กิจกรรมเรียนรู้ในสถานีความรู้ (ช่วงที่ 1)

- ❖ สถานีความรู้บ้านประหยัดพลังงาน
- ❖ สถานีความรู้เครื่องใช้ไฟฟ้าประหยัดพลังงาน
- ❖ สถานีความรู้หลอดไฟประหยัดพลังงาน
- ❖ สถานีความรู้เครื่องปรับอากาศประหยัดพลังงาน

รับประทานอาหารกลางวัน

กิจกรรมเรียนรู้ในสถานีความรู้ (ช่วงที่ 2)

สรุปการเข้าสถานีความรู้

กิจกรรมสร้างสรรค์การทำงานเป็นทีม

เยี่ยมชมสวนผัก Organic และสวนสมุนไพร

พักผ่อนตามอัธยาศัย

รับประทานอาหารเย็น

กิจกรรมรอบกองไฟ

นอนหลับพักผ่อน

วันที่ 3

เวลา

08.00 – 08.45 น.

09.00 – 09.30 น.

09.30 – 12.00 น.

12.00 – 13.00 น.

13.00 – 14.00 น.

14.00 – 14.30 น.

14.30 – 17.30 น.

รายละเอียดกิจกรรม

รับประทานอาหารเช้า

กิจกรรม Check in

ฝึกปฏิบัติลดใช้พลังงาน

รับประทานอาหารกลางวัน

สรุปสาระทั้งหมด

ทำแบบประเมินหลังเรียนรู้ (Post-test)/แบบประเมินความพึงพอใจ

ปิดการฝึกอบรมและเดินทางกลับหน่วยงานโดยสวัสดิภาพ

